

Urinsamling till Labmedicin

FÖR VÅRDGIVARE

Korrekt patientförberedelse, provtagning och provhantering är en förutsättning för tillförlitliga analysresultat. Analys på urin utförs på "stickprov" eller för kvantitativa analyser på dygns mängd. Resultaten av kvantitativa urinanalyser är helt beroende av att instruktionen hur man samlar dygns mängde följts noggrant.

Avhämtning/Utlämnande av dunk med Saltsyra

Alt 1: Utlämnande av dunk med saltsyra

Avdelning/mottagning inom sjukhuset kan hämta dunk på Klinisk kemi laboratorium. Till vårdcentral/privat läkarmottagning levereras dunk via transport.

Alt 2: Utlämnande av dunk med saltsyra till patient

Patient **med medhavd** remiss för samling till urinanalys får hämta dunk på Klinisk kemi/avdelning/mottagning/vårdcentral/privat läkarmottagning.

Märk dunken med **patientens namn och personnummer** före utlämnandet samt **en etikett** där patienten kan skriva **samlingstid**.

Patientinstruktion dygns samling urin (tillgänglig på olika språk) samt Information om syran lämnas alltid tillsammans med dunk.

Dunk

Dunk som ska innehålla syra beställs och bekostas av respektive Klinisk kemi laboratorium.

Då **ingen tillsats** krävs för analysen beställer Avdelning/mottagning/vårdcentral/privat läkarmottagning själv dunk på Marknadsplatsen, **art.nr 26794**.

Viktigt är att patienten får tillräckligt med dunkar. (Fråga om patienten vet ungefär sin dygns mängd eller har samlat urin tidigare).

OBS! Inga andra kärl får användas. Analyserna kräver nya, oanvända dunkar.

Saltsyra 6 mol/L

Beställs och bekostas av respektive laboratorium och hålls i dunken före avhämtning.

Vid utlämnande av dunk med saltsyra, skall dunken vara försedd med farosymbol samt information om innehåll Varningsetikett saltsyra.

Transportföreskrifter/packning

När dunk med saltsyra skickas från laboratoriet med Transport ska transportlåda av typ hård kylväska användas. Lägg ett lager absorberande material, Vermiculite, i botten av kylväska. Placera dunken i plastpåse och ett lager cellstoff ovanpå. Märk transportlådan med etikett "Varningsetikett saltsyra". Transportlådan skickas **direkt tillbaka till laboratoriet och får inte skickas med hem till patienten**.

När patienten transporterar dunken till och från hemmet räcker det med en plastpåse runt dunken.

ANVISNING

Inlämning/Leverans

Inlämning av dunk kan i första hand göras till avdelning/till mottagning på sjukhus, till vårdcentral/privat läkarmottagning eller till Klinisk kemi laboratorium, för vidare leverans med transport till det analyserande laboratoriet. Patienten väljer det lämpligaste stället för inlämning då transportmöjligheterna är övergripande i Skåne. **Ta med giltig legitimation.**

Rekommendation

Vi rekommenderar vägning av den totala urinmängden samt inlämning av ett rör enligt instruktion nedan. Detta **bör utföras där patienten lämnat in dunken** för att säkerställa att all viktig information om samlingstid och volym finns med på remissen.

Om dunken lämnas för leverans via transport utanför sjukhuset måste förpackning av dunk ske på samma sätt som beskrivs under rubrik Transportföreskrifter/packning.

Viktigt att korken på dunken är hårt tillskruvad så att inget innehåll läcker ut.

Vägning/uppmätning

Vägning alternativt uppmätning av urinen **bör utföras där patienten lämnat in dunken**. Dunkar är skrymmande att transportera och risken för läckage finns. Bättre att väga/mäta urinen och hålla över i ett urinrör, **se Analysportalen** så rätt rör används.

Undantag är Urat där hela urinmängden alltid måste skickas till laboratoriet, se Analysportalen.

Utrustning

Möjlighet skall finnas att vid stora urinvolymer (2 dunkar eller fler) kunna homogenisera hela samlingen.

Mätcylinder/våg med relevant mätnoggrannhet, för mätning skall finnas.

För homogenisering av stora mängder finns dunkar att köpa på Marknadsplatsen.

Dunk 10 Liter Art.nr: 13797

Vid vägning skall dunken/dunkarnas vikt dras bort.

Vacuurnör brun kork, ingen tillsats, art.nr 26790 alternativt 10 mL sterilt plaströr, art.nr: 216

Beskrivning för uppvägning alternativt uppmätning av dygnsmängden

- Homogenisera dunkens innehåll genom att blanda innehållet noga
  - Vid flera dunkar använd 3 L eller 10 L plastdunk för att homogenisera volymen
- **Alt 1:** Väg dunkens och innehållets totala vikt. Tarera först vågen med en tom dunk
- **Alt 2:** Använd mätcylinder (litermått) för uppmätning av volymen
- Håll upp den för analysen erforderade volymen i provröret för urin
- Märk prov och remiss med identifiering
- Skriv samlingstid och urinens volym på remissen